



Aalborg den 21. december 2012  
Skrivelse, arbejdstid folkeskolen, PK/bha

Finansminister Bjarne Corydon  
Finansministeriet  
Christiansborg Slotsplads 1  
1218 København K

Kære Bjarne Corydon

Vedr. dit begreb *normalisering af lærerens arbejdstid* og dit ønske om, at løn (her lærernes undervisningstid forstået som konfrontationstimer) ses i sammenhæng med begrebet *produktivitet*.

I Information den 18. december fremhæver du side 6, at du har ét hovedkrav til overenskomstforhandlingerne med lærerne, her de statsansatte, nemlig ovennævnte *normalisering af lærernes arbejdstid*. Fuldstændig magen til det, du har fremført i forhold til folkeskolelærerne. Det er også *produktivitetstænkningen*, der ligger bag dit krav om, at også lærerne i folkeskolen skal undervise flere timer, også selv om det betyder, at de skal forberede sig mindre – idet du med undervisning mener konfrontationstimer med børnene.

Synspunktet er udtryk for et menneskesyn og metode, der ligger milevidt fra det menneskesyn og de metoder, der karakteriserer folkeskolelovens formålsparagraf med 22 delformål, som den enkelte lærer skal have for øje i hver eneste undervisningslektion og dermed i forberedelsen deraf. Tænkningen baserer sig tydeligt på en positivistisk videnskabsteori, som stadigvæk er fremherskende blandt mainstreamøkonomerne. En teori, som indebærer, at "menneskearbejde" som undervisning objektgøres og kvantificeres for at muliggøre den produktivitets-tænkning, der gennemsyrrer det, professor Ove Kaj Pedersen beskriver som konkurrencestaten, hvor vi alle konkurrerer mod hinanden med konkurrencemålsætninger eller kompetitive mål som drivkraft.

Tilfældigvis var din ministerkollega Marianne Jelved også i medierne den 18. Det var hos "Clement". Her fremhævede Marianne Jelved sin modstand mod konkurrencestatstænkningen, idet hun fremhævede, hvad det eksempelvis gjorde ved kulturinstitutionen skolen. Den blev gjort til et marked som et slags firma: men det var et "som om marked", for skolen som kulturinstitution kan ikke markedsgøres! Efter Mariane Jelveds mening var det en trussel imod skolen, at man med produktivetsmålinger skulle se på skolen som et marked. Det ville svække skolens dannelsesopgave, hvor det at fremme samarbejde, at arbejde med kooperative mål og skabe forpligtende og rummelige, inkluderende fællesskaber skulle have højeste prioritet. Marianne Jelved afslørede her et menneskesyn og metodetænkning, der understøtter folkeskolens virke. På få minutter skabte hun optimisme hos underviserne og foretog dermed det løft af uddannelsessystemet i Danmark, som du efterstræber. Marianne Jelved har de holdninger og den viden og indsigt, som forskningen understøtter – at lærertrivsel er den vigtigste parameter for elevernes udbytte af undervisningen.

Konflikten mellem de to forskellige menneskesyn har været kendt i årtier, med det objektgørende og kvantificerende i førertrøjen det seneste tiår – så med en erklæret centrum-venstre regering kunne man godt have forventet, at VKO-flertallets NPM (new public management) tænkning og neoliberale tilgang til udvikling af uddannelsessystemet ville blive afløst af en samarbejdsorienteret og [neo]social tilgang. Som idehistoriker Jens Erik Christensen fremhæver det i en artikel i Folkeskolen den 12. september i år, er det en metodekamp mellem dem, *"der ser skolen som en institution, der primært udstyrer eleverne med kompetencer, og [dem], som ser skolen som et sted, der primært giver eleverne almen dannelse. Og ... bag de to skolesyn ligger to forskellige menneskesyn. Et, der ser mennesket som menneske, og et andet, der opfatter mennesket som arbejdskraft"*.

Trist at vores finansminister, som erklæret socialdemokrat, har så snævert et menneskesyn, at læreres produktivitet skal måles på antallet af undervisningstimer, opfattet som konfrontationstimer. Konsekvenserne synes alvorlige. Som lærer Erik Schmidt skriver på SOPHIAs blog på Folkeskolen.dk om produktivitetmålinger af det ovenfor nævnte "menneskearbejde", at *"det, vi er vidner til, er ikke bare [et krav om] innovation, effektivisering og højere produktivitet, men snarere en afhumanisering, en afdemokratisering og en udmærkning af den offentlige sektor. Man kan derfor undre sig over, at det netop er under den siddende S-R-SF-regerings auspicer, at denne historiske stækkelse af ..... uddannelsespersonalet finder sted"*.

Med det, du har lagt op til, overser eller negligerer du helt det kvalitative aspekt i lærernes arbejde. Det burde ellers ligge dig nært at anerkende, at et socialt og demokratisk dannelsesarbejde, der naturligvis inkluderer elevernes tilegnelse af kundskaber, ikke kan produktivitetmåles, som var der tale om objektive kvantiteter! Så det er da betryggende med Marianne Jelveds kloge betragtninger at konstatere, at der i regeringen er divergerende opfattelser af, hvilket menneskesyn og metode, der bør lægges til grund for udviklingen af uddannelsessystemet, – og dermed også af din embedsførelse, som den udmønter sig over for lærerne og koblingen til muligheden for et kvalitativt løft af uddannelsessystemet, in casu folkeskolen.

Venlig hilsen

SOPHIAs bestyrelse v/medlemmerne

*Cand.pæd.psych. **Per Kjeldsen**, formand, lærer og forlagsleder **Erik Schmidt**, næstformand, og medlemmerne professor emeritus, dr.phil. **Peter Kemp**, lektor, cand.mag. **Steen Nepper Larsen**, cand.pæd.phil. **Louise Nabe Nielsen**, fmd. for Dansklærerforeningen **Jens Raahauge** og fmd. for Religionslærerforeningen, cand.pæd. **John Rydahl***